

ЖУКИ

ДАВНЯ РЕЛІГІЯ ЄГИПТУ

Робота учня 8-В класу
Берднікова Владислава

Жук Скарабей символізував силу тіла і воскресіння духу, вічного незбагненого творця – бога Ра – повелителя сонця. Величезне магічне значення надається фігурі скарабея тому, що в древні часи, зокрема в Єгипті, було поширено думку - ніби небо – це гігантське поле, по якому повзе величезний жук, штовхаючи поперед себе сонце.

ВИТОКИ СИМВОЛІКИ СКАРАБЕЯ

Щоб зрозуміти, чому скарабей - священний символ, потрібно для початку сказати кілька слів про його природу. Отже, скарабей - це жук чорного кольору з металевим відтінком, який живиться гноєм. Але робить він це настільки незвично, що дійсно здатний справити враження.

Справа в тому, що спочатку жук збирає гній і скачує з нього ідеальну в геометричному відношенні сферу. Ця кулька відкочується в нірку, де проводить наступні кілька днів скарабей.

Коли запас виявляється з'їдений, священний скарабей виходить на поверхню за новою порцією припасів. І це ще не все. Такі ж кульки служать для розмноження.

Плюс до всього іншого, священний скарабей котить сферу завжди тільки зі сходу на захід і ніяк інакше. А літає ця комаха завжди в самий розпал дня.

Самець і самка цих жуків проживають спільно і живуть дружно, вони завжди допомагають один одному, навіть у такій важкій ситуації як відкладання яєць комахи працюють спільно. Будівництво гнізд у цих істот вважається одним з найбільш відповідальних процесів.

Жук скарабей переробляє кульку на подобу груші, у вузьку частину якої відкладає личинки. Останні, розвиваючись, харчуються внутрішньою частиною кульки, але не проїдають її стінки. Коли приходить час, а це трапляється навесні, з кульки виходить новий жук.

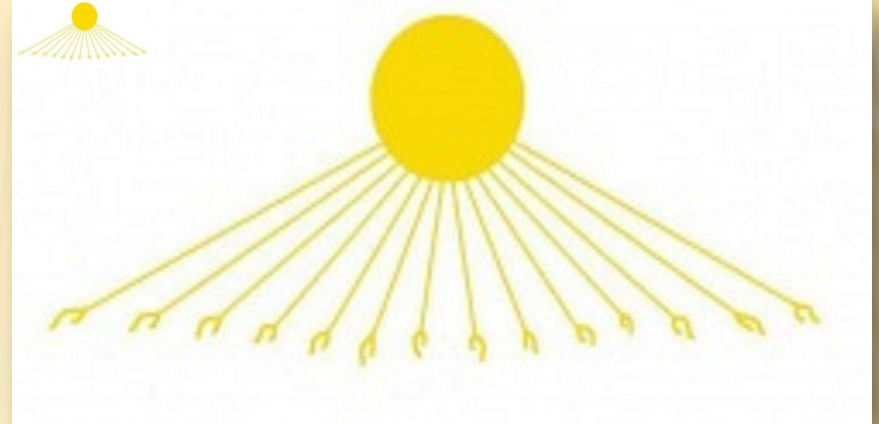

СВЯЩЕННИЙ ЖУК СКАРАБЕЙ - РЕЛІГІЙНИЙ СИМВОЛ ЄГИПТУ

Вищеописаний характер дій комахи, а також той факт, що літає жук скарабей в найспекотніший період дня, сприяло тому, що стародавні єгиптяни почали ототожнювати його з Сонцем.

За легендами, Сонце, повертаючись зі світу тіней, в світло дня воскресає. На думку єгиптян, маленька комаха повторює шлях Світили.

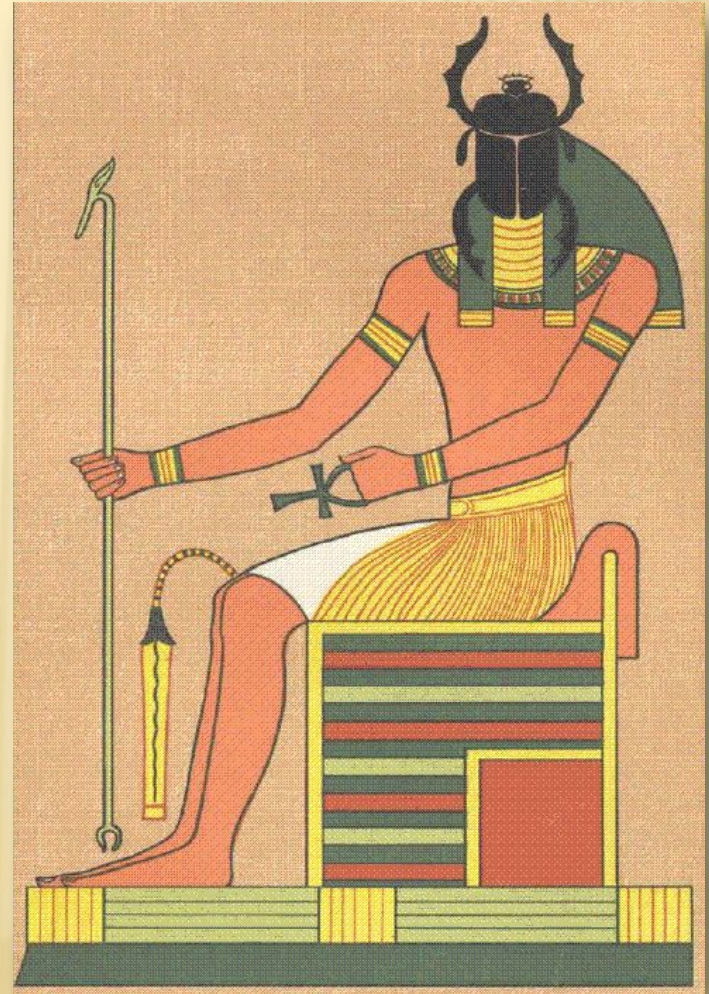
Комаха воскресає зі свого гною, власного світу руйнування і тіней. Сонце було вогняною сферою, яка несла в собі зародок усього життя. З цією сферою ототожнювали гнойову кульку жука скарабея.

Звідси виникає зв'язок скарабея з одним із древніх божеств єгипетського пантеону - Хепрі.

Сам по собі цей бог уособлює ранкове сонце, що сходить. У теологічному осмисленні він є однією з трьох іпостасей бога сонця, нарівні з Ра - богом денного світила, і Атумом, який завідував сонячними справами від заходу до світанку.

У ієрогліфічній писемності Хепрі зображувався у вигляді людини з головою скарабея. Його зв'язок з цією комахою глибока і навіть відображена в самому імені, яке буквально означає "який виник сам із себе".

РОЛЬ СВЯЩЕННОГО СКАРАБЕЯ В ЖИТТІ ДРЕВНІХ ЄГИПТЯН

Священний скарабей, цей важливий релігійний символ, супроводив єгиптянам протягом усього життя. З цим же талісманом їх і хоронили. Єгипетська релігія проголошувала безсмертя душі, яка після смерті тіла переходила в інший світ, де продовжувала свою мандрівку.

При житті людини амулет у вигляді жука покликаний був принести удачу, процвітання, довге життя, захистити житло, охоронити від бід і демонів, принести багатий урожай, а також допомогти здобути прихильність бога і його заступництво.

ЖУК СКАРАБЕЙ І ТРАДИЦІЇ ПОХОВАННЯ

Коли вмирав єгиптянин аристократичного походження, тіло якого належало муміфікувати, то замість серця в мумію вкладали зображення скарабея.

Жук скарабей був покликаний воскресити померлого за порогом смерті.

Єгиптяни вірили, що центр і осередок людської свідомості, а значить, і місце проживання вищої частини душі знаходиться в області серця. Тому скарабей, розташований там, являв собою насіння нового життя, зачаток відродження.

Зображення жука-скарабея на стіні гробниці

На думку жителів Єгипту, навіть у тілі померлого міститься безсмертна душа. Вона, звільняючись після смерті тіла, відроджується, продовжуючи подорож у небесному світі.

Скарабей уособлював силу Серця. Її чоловік, щоб відродитися, повинен у собі пробудитися. Під час муміфікації замість справжнього серця вкладали керамічне, кам'яне або зроблене з іншого священного матеріалу з комахою нагорі, або повністю замінювали серце фігуркою комахи з каменю або кераміки.

Таким чином, в тілі померлого був присутній єдиний центральний символ безсмертя, нетлінної сутності та Воскресіння.

ШАНУВАННЯ ЖУКА СКАРАБЕЯ

Давньоєгипетські тексти описують жука скарабея красиво і тонко, як «Бог, який мешкає в серці, Творець, Володар, який захищає світло всередині».

Фігурки жука скарабея можна було зустріти практично скрізь. Їх виконували з різних матеріалів: зеленого базальту, мармуру, вапняку, фаянсу, граніту, блакитної глини та інших. На основу фігурки, як правило, наносилися вислови і символи, які були пов'язані з таїнством відродження. Іноді комаху мало людську голову.

Скарабей священний

Золоте каблучка фараона Тутанхамона

Жук скарабей на єгипетському "Хресті Життя" - талісман для захисту свого господаря

Золотий жук-скарабей, що належав цариці Єгипту найгарнішою Нефертіті

СИМВОЛИ СВЯЩЕННОГО ЕГИПЕТСЬКОГО ЖУКА СКАРАБЕЯ

Великий крилатий скарабей і богині Нефтида і Ісіда

Намисто із зображенням священних жуків-скарабейів
Близько 1350 до н. е.

Підвіска зі скарабеєм

Скарабей з лівійського скла на прикрасі
Тутанхамона

Пектораль з крилатим скарабеєм
Близько 1334 - 1328 до н. е.

Браслет зі скарабеєм
Близько 1334 - 1328 до н. е.

Скарабей, як великий трудівник, принесе процвітання
в справах і успіх

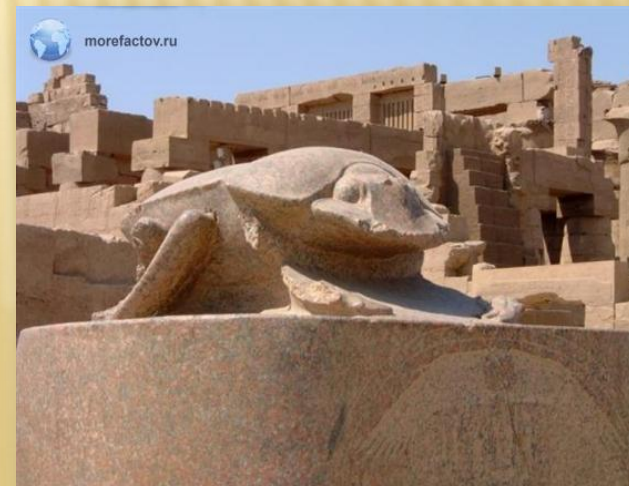

Поміщений на груді скарабей мав захищати
серце свого власника

СКУЛЬПТУРИ У ВИГЛЯДІ ЖУКА СКАРАБЕЯ

Поруч з КОРКИНСЬКИЙ храмом розташовано священне озеро, на березі якого стоїть жук-скарабей. Він зроблений з граніту і являє собою символ Стародавнього Єгипту.

ВИСНОВОК

Скарабей глибоко укорінився в культурному просторі Стародавнього Єгипту, став важливим і повсюдно поширеним символом. Зображення скарабея знаходять по всій території Єгипту в самих різних варіантах виконання. Його робили з каменів, глини, металу, кераміки, але особливо цінувалися вироби, виточені з сонячного каменю - геліотропа. Таким амулетам приписувалася особлива магічна міць і сила. Готові фігурки покривали глазур'ю і розфарбовували фарбами. Скарабей служив культовим предметом й елементом декору і прикрасах. На скарабеях малювалися і гравірувалися ієрогліфи, імена богів і священні символи. Значення його було таке велике, що досі, через тисячоліття після згасання давньоєгипетської культури, скарабей залишається пізнаваним і популярним символом Єгипту.

A photograph of a long, perspective view of a row of ancient Egyptian columns in a temple. The columns are made of light-colored stone and feature intricate carvings, including hieroglyphs and figures. The scene is brightly lit by sunlight, casting long shadows on the ground. The text "ДЯКУЮ ЗА УВАГУ" is overlaid in a bold, blue, sans-serif font across the center of the image.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ